

18.VI.1972

Kertomus virkamatkasta, jonka tutkija Helena Pursiainen teki
9 - 10.06.1972 Dragsfjärdiin.

Matkan oli järjestänyt Historiska Förening tarkoituksena tutustua historiallisen ajan kiinteisiin muinaisjäänneksiin Jungfrusundin tienoilla. Saaristossa suoritetun matkan aikana totesin seuraavaa:

Lindholmenilla oli vanha luotsimajan pohja sekä kolme mahdollisesti ison vihan aikaista patteria, joista kaksi sijaitsi rannalla, ampumasuunta etelään ja länteen. Kolmas patteri sijaitsi ylhäällä kalliolla, ampumasuunta länteen. Pattereista on säilynyt ydinmuuri, pinta on kulunut pois metsittymisen johdosta.

Lindholmenin pohjoispuolella sijaitsevalla Skansholmenilla ei noustu maihin. Saarella pitäisi olla myös varustuksia.

Jungfruholmenilla oli mahdollisesti ison vihan aikainen rantapatteri sekä vuoden 1808 jälkeen venäläisten rakentamia linnoituslaitteita, joista lounaiskärjessä sijaitseva varustus on purettu Bomarsundin rakentamisen vuoksi tarpeettomana noin v. 1820-1820. Saaren keskellä ylhäällä kalliolla on myös patteri ja sen läheisyydessä mahdollisesti ammusvaraston pohja. Lisäksi saarella oli myös rakennuksen pohja 1800-luvulta. Rakennus lienee ollut myös venäläisten 1800-luvun alussa rakentama.

Purunpään eteläkärjessä lähellä Lilla Jungfrusundia noin 25 m päässä Krögarhålenin rannasta sijaitsee vanha krouvin pohja (7,5 - 8 x 12 m), jonka keskellä erottuu maakumpuna tulisijan paikka. Rakennuksen kivijalka on myös melko selvästi esillä. Alunperin krouvi on rakennettu 1641-1642 paikkeilla.

Paikan päällä keskustelin prof. J. Gallenin ja merihistorian toimiston toimistopäällikkö Chr. Ericssonin kanssa krouvin kaivauksista, joihin tultaisiin pyytämään varat Föreningen Konstsamfundet r.f:ltä. Pitäisin tällaista kaivausta mahdollisena ja tarkoituksenmukaisena, varsinkin jos samassa yhteydessä selvitettäisiin kaikin puolin Purunpäässä sijainneen Jungfrusundin krouvin ja sen rakennetun ympäristön historia. Toisena mahdollisuutena näkisin suorittaa alueella vain kevyen raivauksen, jolloin rakennusten paikat tulisivat selvemmin esiin ja lähellä olevien kalliokirjoi-

tusten yhteys krouvin käyttöhistoriaan ilmenisi paremmin.

Helsingissä 12.06.1972

Helena Pursiainen
Helena Pursiainen